

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupíckové v právní věci žalobce: **HOTEL Praha – Slezsko s. r. o.**, se sídlem Revoluční 916/10, Krnov, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 4. 2019, č. j. 19 A 52/2018 – 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 10. 2018, č. j. MSK 118638/2018, bylo rozhodnuto o odvolání A. K. proti rozhodnutí Městského úřadu Krnov ze dne 8. 6. 2018, č. j. KRNODO-42542/2018 snat, o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) tak, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo podle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, zrušeno a řízení bylo zastaveno. Žalovaný totiž dospěl k závěru, že nebylo dostatečně prokázáno, že řidičem označeného motorového vozidla byl skutečně obviněný.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji usnesením ze dne 30. 4. 2019, č. j. 19 A 52/2018 – 21, v souladu s § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítl z důvodu nedostatku aktivní legitimace žalobce. Podle krajského soudu nebyl žalobce subjektivně oprávněn podat žalobu proti rozhodnutí, které bylo vydáno v řízení o přestupku, jehož účastníkem řízení nebyl. Jediným účastníkem označeného řízení byl řidič vozidla A. K. Napadeným rozhodnutím tak nebylo zasaženo do právní sféry žalobce. Žalobce jakožto provozovatel předmětného vozidla tovární značky Kia Sorento, RZ X, měl právo podat odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Krnov ze dne 7. 2. 2019, č. j. KRNODO-10555/2019 snat, jímž bylo rozhodnuto o přestupku provozovatele motorového vozidla, což však neučinil.

III.

[3] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Stěžovatel je přesvědčen, že byl k podání žaloby aktivně legitimován. Důvodem je, že právě zastavením řízení o přestupku, vedeném proti řidiči vozidla, dochází k přechodu odpovědnosti za jednání na provozovatele předmětného vozidla, tj. na stěžovatele. Rozhodnutí o zastavení řízení o přestupku řidiče tedy zasáhlo do právní sféry stěžovatele. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že zcela odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě, a navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Podstatou kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatele s právním názorem krajského soudu, že stěžovatel jako provozovatel vozidla nebyl aktivně legitimován podat žalobu proti rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o odvolání A. K. (obviněného řidiče vozidla) proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

[8] Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.*

[9] Podle § 65 odst. 1 s. ř. s., *kdo tvrdí, že bych na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se*

pokračování

zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popř. vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Podle odst. 2 téhož ustanovení žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

[10] V souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. 15/16, je třeba připomenout procesní úpravu projednání přestupku provozovatele vozidla resp. zahájení řízení o takovém přestupku, obsaženou v zákoně o silničním provozu. Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede šetření, kdo se jako řidič vozidla dopustil jednání, které vykazuje znaky přestupku. Pokud je mu osoba řidiče známá nebo je zřejmá z podkladů pro zahájení řízení o přestupku (§ 125h odst. 1 písm. b)], pak toto řízení proti ní zahájí. V opačném případě pokračuje v šetření přestupku s tím, že je-li možné jej projednat v blokovém řízení (§ 125h odst. 1 písm. c)], zašle provozovateli vozidla výzvu k uhrazení částky odpovídající pokutě udělené v blokovém řízení, a to do 15 dnů ode dne jejího doručení (§ 125h odst. 3). Provozovatel vozidla na ni může v této lhůtě zareagovat dvěma způsoby, o nichž musí být, stejně jak o následcích marného uplynutí této lhůty, náležitě poučen. Především může tuto částku zaplatit nejpozději v den splatnosti. Obecní úřad obce s rozšířenou působností věc následně z tohoto důvodu odloží (§ 125h odst. 5), což znamená, že k zahájení řízení o přestupku nedojde. Místo toho ale může provozovatel vozidla rovněž sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6). V případě, že učinil toto sdělení, nebo jej ani neučinil ani nezaplatil určenou částku, obecní úřad obce s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. Obecní úřad obce s rozšířenou působností poté, co učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, vyhodnotí skutečnosti zjištěné v rámci šetření. Následně buď zahájí řízení o přestupku proti určité osobě, nebo věc odloží, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení takového řízení. V posléze uvedeném případě zahájí řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (§ 125f odst. 5 písm. a)]. Toto řízení zahájí i tehdy, jestliže bylo řízení o přestupku zastaveno, protože obviněnému z přestupu nebylo spáchání skutku prokázáno (§ 125f odst. 5 písm. b)]. Je-li řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zahájeno, pak již nelze zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. To neplatí, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti z některého z důvodů uvedených v § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu (§ 125g). Jsou-li splněny výše uvedené podmínky projednání správního deliktu provozovatele vozidla (§ 125f odst. 5), obecní úřad obce s rozšířenou působností jej projedná a rozhodne o tom, zda se jej provozovatel vozidla dopustil.

[11] Z právě uvedeného bezpečně vyplývá, že je třeba rozlišovat řízení vedené s pachatelem přestupku v provozu na pozemních komunikacích a řízení vedené s provozovatelem vozidla, při jehož užití na pozemní komunikaci nebyly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Každé z řízení lze zahájit za splnění zákonem stanovených podmínek a zákon o silničním provozu mezi oběma řízeními rovněž vymezuje vzájemný vztah. Je třeba vycházet ze subsidiarity stíhání přestupku provozovatele vozidla vůči stíhání příslušného přestupku spáchaného řidičem vozidla (§ 125f odst. 5, § 125h), která má zamezit tomu, aby byl za stejné jednání, jež vedlo

ke spáchání přestupku, postižen současně řidič i provozovatel vozidla (shodně rozsudek ze dne 21. 3. 2019, č. j. 1 As 33/2018 – 37).

[12] Podle § 68 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, je účastníkem řízení o přestupku obviněný. V případě řízení o přestupku podle § 125c odst. 1 zákona o silničním provozu je tak účastníkem řízení toliko řidič vozidla. Z žádného ustanovení zákona o silničním provozu nelze dovodit speciální úpravu účastnictví v řízení o přestupcích fyzických osob jako řidičů vozidel, která by okruh jeho účastníků vymezovala jinak – širěji. Provozovatel předmětného vozidla (za předpokladu, že se jedná o osobu odlišnou do řidiče) účastníkem takového řízení není. Taková osoba není v daném řízení přímo dotčena na svých právech. Jistě není výjimkou, že v řízení o přestupku řidiče vozidla otázka případného provozovatele vozidla vůbec nevystane, neboť řízení je vedeno právě s řidičem. Výklad zastávaný stěžovatelem by vedle rozporu se zněním zákona č. 250/2016Sb. a zákona o silničním provozu vedl k absurdním důsledkům. Za účastníky řízení o přestupcích řidičů vozidel by museli být za všech okolností považováni též provozovatelé těchto vozidel. To je zcela zřetelně v rozporu s koncepcí odpovědnosti provozovatele jako odpovědnosti subsidiární, včetně zjevného nesouladu s právní úpravou vymezující vzájemný vztah obou přestupkových řízení a podmínky „aktivace“ odpovědnosti provozovatele vozidla.

[13] Rozhodnutí o vině a trestu obviněného z přestupku (řidiče) samo o sobě nijak nezasahuje do právní sféry provozovatele vozidla. Taková osoba pojmově nemůže být nositelem veřejného subjektivního práva na to, aby byla správním orgánem vyslovena vina obviněného z přestupku, a tudíž nemůže být dotčena na svých právech ani tím, pokud je takové rozhodnutí následně zrušeno. Stěžovatel jakožto provozovatel vozidla byl účastníkem řízení o přestupku podle § 125f zákona o silničním provozu, kde měl možnost hájit svá práva. Toto řízení bylo ukončeno vydáním rozhodnutí Městského úřadu Krnov ze dne 7. 2. 2019, č. j. KRNODO-10555/2019 snat, které nabylo právní moci dne 23. 2. 2019.

[14] Nedůvodnou je kasační námitka vyjadřující přesvědčení, že stěžovatel procesně nemá v jakém řízení uplatnit výhrady proti zastavení řízení o přestupku řidiče vozidla. V nyní projednávané věci postačí poukázat na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, který podmiňuje pravomoc obecního úřadu obce s rozšířenou působností projednat přestupek provozovatele vozidla tím, že správní orgán učiní nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Právní úprava tak nestanoví procesní následek – odpovědnost provozovatele vozidla v případě neúspěšného postihu fyzické osoby - řidiče za přestupek „bez dalšího“. Předjímat, zda byl tento výchozí předpoklad v souzené věci splněn, však v řízení o odpovědnosti fyzické osoby za přestupek nelze. O zákonné kritérium odpovědnosti řidiče (nikoli provozovatele) se totiž nejedná. Lze proto v této souvislosti pouze zcela obecně připomenout např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21, ve kterém zdejší soud zdůraznil, že „stěžovatel je vlastníkem vozidla, a z toho mu plynou i závazky soukromoprávního či veřejnoprávního charakteru. Úmyslem zákonodárce v souvislosti s právní úpravou správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu bylo postihnout nastalý protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla v rámci provozu na pozemních komunikacích. Objektivní forma odpovědnosti samotného provozovatele vozidla byla zakotvena zákonem proto, že provozovatel je jako vlastník vozidla z pohledu veřejného práva identifikovatelnou osobou, a

pokračování

protiprávní stav z provozu na pozemních komunikacích tedy nebude nepostihnut.“ V rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016 – 46 pak uzavřel, že „právní obrana provozovatele v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, není omezena jen na možnost prokázání liberačních důvodů podle § 125f odst. 5 tohoto zákona (pozn. NSS: nyní odst. 6), ale může spočívat též v popření naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu vymezených v § 125f odst. 1 a 2 ve spojení s § 125c a navazujícími ustanoveními zákona o silničním provozu, popř. v nesplnění procesních předpokladů pro zahájení tohoto řízení.“ (zvýraznění přidáno).

[15] Stěžovatel v dané věci tedy nemohl být legitimován k podání žaloby podle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobou napadené rozhodnutí nebylo způsobilé zasáhnout do jeho hmotněprávní sféry. Zároveň nemohl být legitimován k podání žaloby ani podle § 65 odst. 2 s. ř. s., neboť nebyl účastníkem správního řízení a nemohl tak být dotčen ani na svých právech procesních, které mu zákon v daném případě nepřiznává. Stěžovatel tvrdí porušení práv, jichž pojmově vůbec nemůže být nositelem, totiž práva na vyslovení viny obviněného z přestupku či procesních práv v řízení, jehož stěžovatel není ze zákona účastníkem. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že v předmětné věci byla žaloba podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Byl zde tak dán důvod pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., jak správně shledal krajský soud.

[16] K nesouhlasu stěžovatele a jeho advokáta s vyvěšením jejich osobních údajů na internet Nejvyšší správní soud uvádí, že se k němu v případě téhož advokáta již opakovaně vyjadřoval, např. přípisem předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2019, č. j. S 139/2019 - 7, či ve věcech vedených pod sp. zn. 2 As 383/2017, či sp. zn. 9 As 413/2018. Za této situace již není nutné danou skutečnost podrobněji rozebírat, a zdejší soud odkazuje na relevantní písemnosti.

[17] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. října 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu